

BILAG 1: APOTEKAVTALEN

AVTALE OM OPPGJØR FOR LAR-LEGEMIDLER OG LAR-TJENESTER I APOTEK

1 Parter

Denne avtalen gjelder mellom det enkelte Apotek som er medlem av Apotekforeningen og som har akseptert avtale om utlevering av LAR-legemidler og utføring av LAR-tjenester i apotek (LAR-avtalen) ("**Apoteket**") og de regionale helseforetakene ("**RHF**") som har inngått LAR-avtalen med Apotekforeningen.

2 Bakgrunn

Apotekforeningen og RHFene har inngått en avtale om utlevering av LAR-legemidler og utføring av LAR-tjenester i apotek (LAR-avtalen). Denne avtalen regulerer oppgjøret mellom Apoteket og RHFet, og er i LAR-avtalen mellom Apotekforeningen og RHFene betegnet som "Apotekavtalen".

Det presiseres at avtalen gjelder de legemidler som til enhver tid er anbefalt brukt i substitusjonsbehandling i Norge. For tiden er dette N07BC01 buprenorfin, N07BC02 metadon og N07BC51 buprenorfin kombinasjoner. Unntaksvis kan enkelte morfinpreparater og levometadon utleveres. Tjenestene er definert i punkt 4. Partene avtaler sentralt hvilke satser som skal gjelde for overvåket inntak av legemidler som ikke er metadon eller buprenorfin.

3 Grunnlag for Oppgjørsordningen

Resept fra lege i spesialisthelsetjenesten og fastleger som har ansvar for LAR-brukere har forskrivningsrett.

RHFene har ansvar for å distribuere oversikt over helseforetak/sykehus og skal fortløpende sørge for å melde endringer til kontaktperson for avtalen.

Sykehusinnkjøp HF, divisjon legemidler, LIS skal på RHFenes vegne utarbeide oversikt over legemidler som omfattes av oppgjørsordningen med tilhørende varenummer og priser. LIS skal varsle om nye priser og distribuere denne listen til de ulike aktørene.

Apotekene skal fakturere helseforetakene for de tjenester overfor LAR-pasienter som er definert i punkt 4.

4 Tjenester som skal utføres for LAR-pasienter

Tjenestene skal følge de retningslinjer og beskrivelser som er gitt i Helsedirektoratets rapport IS-2602 «Utlevering av LAR-legemidler. Nasjonal godtgjørelse for utlevering i apotek» av 31.1.2017.

Med LAR-avtalen og Apotekavtalen er det innført nasjonal godtgjørelse for tjenester som Apoteket utøver i forbindelse med utlevering av LAR-legemidler. Følgende kategorier for nasjonal godtgjørelse for tjenester knyttet til utlevering av LAR legemidler fra apotek er omfattet av avtalene:

- Delutlevering
- Overvåket inntak
- Administrasjonsgebyr

Kapittel 3 i rapport IS-2602 beskriver innholdet i tjenestene og bruk av satsene, og er vedlegg 1 til denne avtalen. «Eksempler for å sikre felles forståelse» beskriver nærmere hvordan takstene skal brukes, og tas inn som vedlegg 2 til denne avtalen.

Ved oppstart av nye pasienter, skal LAR-senteret i samarbeid med apotek etablere en utleveringsordning for pasienten etter en standard mal. Mal for slik ordning er inntatt som vedlegg 3 til denne avtalen.

Legen skal skrive e-resept og bruke e-reseptfunksjonaliteten «ekspederingsanmodning - LAR» i alle tilfeller der dette er teknisk mulig. Legen er ansvarlig for at det til enhver tid foreligger gyldig LAR-resept i Reseptformidleren. Endringer i dosering skal skje ved tilbakekalling av «gammel» e-resept fra Reseptformidleren, og innlegging av ny e-resept med ny dosering. Apoteket følger opp doseendring første gang apoteket laster ned ny LAR-resept for ekspedisjon, fra Reseptformidleren. Ved behov for hurtigere iverksettelse av doseendring må legen varsle apoteket særskilt om at ny resept med ny dosering er lagt inn i Reseptformidleren

Apotek kan, hvis det er nødvendig av hensyn til bemanning og kapasitet, begrense utførelse av tjenestene til deler av apotekets åpningstid, dog slik at tjenestene skal tilbys i hoveddelen av åpningstiden. Dette skal avtales med aktuelt LAR-senter.

4.1 Reseptekspedering

Ekspedering av LAR-resepter er å anse som en normal reseptekspedisjon og er regulert av gjeldende regelverk for avanseregulering av reseptpliktige legemidler.

Apotek skal utlevere LAR-legemidler nøyaktig etter resept.

Apotekene skal fakturere helseforetakene for LAR-legemidler etter de til enhver tid gjeldende LIS-avtalepriser tillagt gjeldende avanse for reseptpliktige legemidler.

Ved utlevering av mengder som samsvarer med hele pakninger følger apotek normal regulering for avanse per pakning. Dette er standardoppgaver som gjøres ved reseptekspedering av alle legemidler og inngår i legemiddelprisen (pris per pakning).

4.2 Delutlevering

Når LAR-pasient får utlevert legemidler for en eller flere dager, som skal inntas hjemme, skal apoteket istandgjøre riktig mengde legemiddel for disse hjemmedosene. Når mengden «ta-med-hjem-legemidler» avviker fra mengden legemiddel i en markedsført pakning, og det f.eks. må istandgjøres dose(r) i annen emballasje (f eks pose), kalles utleveringen *delutlevering*.

4.3 Overvåket inntak

Ved overvåket inntak tar apotekansatt en dose legemiddel ut av originalpakning, utleverer dosen og observerer at pasienten tar legemidlet. For hvert overvåket inntak tas en tjeneste-takst. Sats for utførelse av denne tjenesten er regulert i punkt 5 i denne avtalen. Hvis et HF/RHF ønsker lengre overvåkingstid for enkelte pasienter må dette avtales med det enkelte apotek, til en ekstra kostnad.

Vanlig prosedyre er at buprenorfin tablett skal deles i 4 biter, med overvåkingstid på 5 minutter.

Dersom pasienten insisterer på å ta hele tabletter, skal dette innfris. Overvåkingstiden skal fortsatt være 5 minutter.

I Vedlegg 1 (Kapittel 3 i rapport IS-2602) beskrives oppgavene for overvåket inntak for buprenorfin og metadon. Unntaksvis kan også enkelte morfinpreparater og levometadon utleveres.

4.4 Administrasjon

Andre oppgaver apotek har knyttet til oppfølging av utleveringsordning og journalføring skal dekkes av en takst for administrasjon. Dette gjelder bl.a. etablering av henteordning, apotekets oppgaver når gyldig resept ikke foreligger og oppfølging av henteordning.

Sats for administrative oppgaver er regulert i punkt 5 i denne avtalen.

5 Satser

Med virkning fra 01.01.19 gjelder følgende satser.

- Delutlevering LAR – 38,85 kr per delutlevering
- Overvåket inntak metadon (flytende) – 38,85 kr per overvåket inntak
- Overvåket inntak buprenorfin – 103,60 kr per overvåket inntak
- Administrasjon – 252,50 kr per måned

Dette er momsfrie tjenester

6 Økonomisk oppgjør

6.1 Apotekets krav

Apoteket har ikke krav på oppgjør uten at det er fremsatt et krav. Økonomisk oppgjør baseres på fremsatte krav fra Apoteket.

Apoteket kan fakturere legemiddelpakninger som er ekspedert og tjenester som er utført i perioden.

Apoteket kan ikke fakturere for andre tjenester enn de som er avtalt i denne avtalen med mindre dette er avtalt særskilt mellom apotek og lokalt LAR-senter/helseforetak.

Som grunnlag for oppgjørskrav for perioden skal apotek pr LAR-pasient oppgi følgende informasjon

- Legemiddel, antall og beløp
- Sats-type, antall og beløp

Apoteket kan sende oppgjørskrav inntil hver uke.

6.2 Kontroll og godkjenning

Dersom kravet avvises eller avkortes skal det gis en skriftlig begrunnelse. Ved avvisning kan apotek korrigere kravet og sende inn på nytt. Ved avkortning kan også kravet korrigeres og sendes inn på nytt, men da skal apotek kreditere utbetalt beløp før korrigert krav sendes.

Apoteket må klage på avkortning eller avvisning innen 30 dager fra mottak av begrunnelsen.

6.3 Utbetaling

RHFene skal på bakgrunn av krav fra Apotek sørge for utbetaling. Utbetaling av krav skal foretas etter maksimum tretti (30) dager fra den datoen kravet ble mottatt. Hvis utbetalingsdato faller på en lørdag eller helligdag foretas utbetalingen nærmeste påfølgende virkedag.

Det legges til grunn at partene skal samarbeide om å forsøke å legge til rette for kortere utbetalingstid når det blir overgang til en elektronisk oppgjørsordning.

7 Kommunikasjon

For henvendelser til Apotek vedrørende LAR-avtalen skal RHFene forholde seg til Apotekforeningen og dennes kontaktperson, jf. punkt 5 i LAR-avtalen.

For henvendelser fra Apotek til RHFene knyttet til LAR-avtalen som sådan eller avtalemessige forhold, skal Apotek formidle disse til RHFene via Apotekforeningens kontaktperson, jf. punkt 5 i LAR-avtalen.

Apotekforeningen har fullmakt til å representere Apoteket som angitt i LAR-avtalen mellom Apotekforeningen og RHFene. I denne sammenheng fritas også RHFene fra taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 overfor Apotekforeningen, så langt Apoteket ikke har gitt RHFene skriftlig beskjed om annet.

8 Mislighold

8.1 Varsling

Dersom en av partene mener at den annen part har misligholdt avtalen på ett eller flere punkter, skal underretning gis skriftlig uten ugrunnet opphold fra denne parten til den annen part. Varsling skal skje mellom kontaktpersoner som oppgitt i LAR-avtalen, jf. punkt 6.

8.2 Krav om tilbakebetaling

Apoteket har bare krav på kostnadsdekning så fremt apoteket har fulgt bestemmelsene i denne avtalen. Apoteket må ved uenigheter/klager kunne dokumentere at det har fulgt disse bestemmelsene.

I de tilfeller RHFet eller dets underliggende enheter mener at Apotekets fakturering ikke er i tråd med LAR-avtalen og dens bilag, kan den underliggende enhet fremme refusjonskrav mot Apoteket på vegne av RHFet. Apoteket er bare pliktig å tilbakebetale refusjon så fremt det kan påvises at Apoteket har optrådt uaktsomt.

Dersom Apoteket har krevd og fått for mye utbetalt, plikter Apoteket å betale dette tilbake med eventuelt tillegg av renter fra utbetalingstidspunkt til tilbakebetaling skjer. RHFet kan kreve renter der Apoteket har optrådt uaktsomt i forbindelse med utleveringen. Rentesats skal være lik månedsgjennomsnitt av 1 måneds NIBOR for siste måneden før tilbakebetaling skjer + 0,5 %.

Et tilbakebetalingskrav skal fremmes snarest mulig etter at grunnlaget for tilbakebetalingsforpliktelsen oppdages.

8.3 Annet mislighold

Dersom Apoteket vesentlig misligholder avtalen og dette ikke blir brakt i orden innen en rimelig frist som RHFet setter, og som ikke skal være kortere enn tretti (30) dager, kan RHFet utelukke Apoteket fra LAR-avtalen med øyeblikkelig virkning og frem til Apoteket på en forsvarlig måte har gjort endringer i sine rutiner mv for å utbedre forholdet eller forhindre ytterligere mislighold. Der Apoteket er en apotekkjede skal mislighold begått av ett filialapotek eller annen underenhet av Apoteket ikke få noen konsekvenser for andre filialapotek eller andre enheter i Apotekets kjede med mindre det er klare holdepunkter for at misligholdet eksisterer på kjedenivå.

Dersom RHFet eller dets underliggende helseforetak vesentlig misligholder sin plikt til å utbetale rettmessige oppgjørskrav og dette ikke blir brakt i orden innen rimelig tid, plikter RHFets kontaktperson ved underretning å søke umiddelbar løsning på forholdet, eventuelt ved å involvere ledelsen hos de respektive parter. Ved forsinket utbetaling svares det for forsinkelsesrente i henhold til lov om renter ved forsinket betaling m.m.

9 Oppsigelse

Et enkelt Apotek kan si opp Apotekavtalen ved å melde seg ut av avtalen overfor Apotekforeningen med tre (3) måneders oppsigelsesfrist ihht avtale disse imellom. Apotekforeningen skal ihht til LAR-avtalen vedlikeholde oversikt over hvilke Apotek som til enhver tid aksepterer Apotekavtalen. Ved oppsigelse av Apotekavtalen fra et Apotek, skal Apotekforeningen også varsle RHFene om oppsigelsen til oppgitt kontaktperson.

Apotekforeningen kan si opp Apotekavtalen på vegne av ett eller flere Apotek. Dette meldes til RHFenes kontaktperson.

RHFene kan si opp Apotekavtalen med et enkelt apotek dersom det foreligger spesielle grunner til dette. RHFene skal varsle Apotekforeningen ihht LAR-avtalen om at oppsigelse vurderes, for at partene i LAR-avtalen i fellesskap kan behandle grunnlag og konsekvenser for oppsigelse av Apotekavtalen med et Apotek.

10 Tvister og verneting

Uenighet om avtalens innhold eller partenes plikter i henhold til denne, skal søkes løst ved forhandlinger. Dersom forhandlinger ikke fører fram, skal tvisten løses ved ordinært søksmål med Oslo tingrett som verneting.

Vedlegg

- 1 – Kapittel 3 i Helsedirektoratets rapport IS-2602
- 2 – Eksempler for å sikre felles forståelse (henteordninger og takstbruk)
- 3 – Mal for avtale mellom LAR-senter og apotek om henteordning mv

3 NASJONALE GODTGJØRELSESKATEGORIER

Departementet har lagt til grunn at en godtgjørelse for ulike utleveringsprosedyrer skal baseres på faktisk utført handling og at det innenfor hver prosedyre skal tas hensyn til avansen som apotekene allerede får i dag. Departementets føringer vil innfris ved å bruke delutlevering i tillegg til dagens kategorier. Det vil si at man benytter følgende kategorier for nasjonal godtgjørelse for utlevering av LAR legemidler fra apotek:

- Delutlevering
- Overvåket inntak
- Administrasjonsgebyr

For enkelte av kategoriene må det lages nye/oppdaterte oppgavebeskrivelser, og nasjonale satser bør fastsettes på bakgrunn av disse oppgavebeskrivelsene. Omforente forslag til oppgavebeskrivelser er beskrevet i dette kapittelet, og bruk av de ulike kategoriene er eksemplifisert for å sikre felles forståelse mellom aktørene (se vedlegg).

3.1 Delutlevering

Alle oppgaver knyttet til registrering og istandgjøring av doser med LAR-legemidler inngår i en ordinær reseptekspedisjon og er regulert av dagens apotekavanse.

- Ved utlevering av mengder som samsvarer med hele pakninger følger apotek normal regulering for avanse per pakning. Dette er standardoppgaver som gjøres ved reseptekspedering av alle legemidler og inngår i legemiddelprisen (pris per pakning).
- Ved utlevering av deler av en pakning følger apotek normal regulering for avanse per pakning og legger til sats for delutlevering
- Ved dosejusteringer, og ved stadige endringer i utlevering kan det være aktuelt med anbrudd². Apotek følger da normal regulering for avanse per pakning og legger til anbruddspris.

Oppgaver knyttet til delutlevering skal dermed ikke inngå i et daglig administrasjonsgebyr slik praksisen er i dag. Det skal isteden tas en fast sats per utlevering i de tilfellene pasienten får med seg ompakkede doser hjem.

² Dette forekommer antakelig sjelden, fordi slike pasienter antakelig vil få sine legemidler utlevert fra spesialisthelsetjenesten og ikke i apotek.

3.1.1 Avklaringer

Delutlevering ble innført etter at Helsedirektoratets veileder ble publisert, og oppdatering av rekvirering og utleveringsforskriften er ikke gjort per nå. Det har derfor vært behov for enkelte avklaringer og arbeidsgruppen er enig om følgende:

- Apotek står fritt til å velge hva som er mest effektivt; å gjøre i stand doser på forskudd eller gjøre i stand doser når LAR-pasienten kommer til apoteket. Det vil i mange tilfeller være mest tidseffektivt for apotek å gjøre i stand doser på forskudd. En slik løsning må vurderes opp mot den økonomiske belastningen apoteket får med ny ompakking hvis det skjer en doseendring. Ny ompakking kan ikke faktureres. Denne risikoen er liten hvis planlagte endringer varsles i god tid.
- Stabile LAR-pasienter som får med metadon/buprenorfin-doser hjem kan som utgangspunkt håndtere sine egne legemidler på lik linje med andre pasienter. Apotek skal derfor ikke levere ut separate dagsdoser, men kun levere ut en dosepakning/dosepakninger³ som inneholder det antall flasker/tabletter en LAR-pasient skal ha for aktuell tidsperiode. Pakking av separate dagsdoser skal kun gjøres når ansvarlig lege har presisert at dette er nødvendig.
- Apotekloven § 6-6 fjerde ledd krever at apoteket skal bidra til at kunden får tilstrekkelig informasjon om legemidlet til at det kan brukes riktig. For delutlevering benyttes inntil videre Legemiddelverkets foreslåtte merkekrav⁴: legemidlet skal være merket med opplysninger om pasientens identitet, legemidlets navn og virkestoff, samt styrke, dose og andre opplysninger for å sikre rett utlevering og administrasjon.
- Ved valg mellom å levere ut enkeltflasker metadon eller foreta delutlevering fra en 7-pakning skal apoteket velge det som blir billigst for RHFene jf. Lov om helsepersonell mv. § 6.
- Ved utlevering av flere tablettstyrker kan delutleveringssatsen tas flere ganger.

3.1.2 Oppgavebeskrivelse

Delutlevering er ekstraoppgaver apotek utfører med ompakking av legemiddel, i forbindelse med at pasienten skal få med seg porsjonsvis dose hjem. Under gis en oversikt over konkrete oppgaver som gjøres ved en delutlevering.

Buprenorfin og buprenorfin/nalokson

- Hente fram dokumentasjon om pasientens legemidler/dosering
- Etiketter med legemiddel, pasient og doseringsinformasjon lages i FarmaPro og skrives ut
- Original legemiddelpakke åpnes og blisterark tas ut
- Blisterark rives/klippes opp
- Riktig mengde/dose per utlevering i henhold til dokumentasjon legges i en pose.
- Posen lukkes og merkes (etiketten/-e settes på posen)

³ Flere dosepakninger hvis utlevering av flere tablettstyrker

⁴ Spilt inn som endringsforslag til departementet i 2015 i forbindelse med gjennomgang av rekvirering og utleveringsforskriften i 2015. Forslagene til endring har ennå ikke vært på høring.

- Farmasøytikkontroll

Metadon (7 pakning)

- Hente fram dokumentasjon om pasientens legemidler/dosering
- Etikett med pasient og doseringsinformasjon skrives ut
- Original legemiddelpakke åpnes og flasker tas ut
- Etikett settes på den enkelte flaske
- Farmasøytikkontroll

3.1.3 Tidsbruk

Oppgavene knyttet til istandgjøring av en delmengde av en pakning for LAR-legemidler tilsvarer oppgavene ved istandgjøring av en delmengde andre legemidler. Satsen for delutlevering er i dag 10 kr og er fastsatt av Statens Legemiddelverk.

LAR-legemidler utgjør den største andelen av all delutlevering. Apotekforeningen mener at gjeldende sats er satt for lavt. I forbindelse med dette oppdraget har både RHFene og apotek gjennomført tidsestimeringer. Delutlevering er estimert til å ta 2-3 minutter⁵ basert på oppgavebeskrivelsen i kap 3.1.2.

3.2 Overvåket inntak

Som angitt i kapittel 2.2.2 er utlevering uten overvåket inntak å anse som en vanlig reseptekspedisjon og er dermed regulert av dagens apotekavanse. Overvåket inntak er derimot en oppgave som klart ligger utenfor hva som kan forventes ved ordinær reseptekspedisjon, og hvor det må fastsettes en nasjonal sats. Det er hensiktsmessig med en fast sats per overvåket inntak. Siden det vil være forskjeller i tidsbruk er det hensiktsmessig med en godtgjørelse for overvåket inntak av metadon (flytende) og en for overvåket inntak av buprenorfin (tabletter/film⁶).

3.2.1 Avklaringer

Kartleggingen av dagens situasjon avdekket behov for enkelte presiseringer av gjeldende oppgavebeskrivelse i Helsedirektoratets veileder. Arbeidsgruppen er enig om følgende:

- Rusvurdering er mest aktuelt for pasienter som får overvåket inntak, og er en oppgave som bør inngå som en del av overvåket inntak.
- Brukerforeningene ønsker ikke at buprenorfintablettene skal grovknuses da dette gir ubehagelig skumming i munnen. Det var enighet om å gå bort fra grovknusing og at tablettene som hovedregel skal deles i fire.
- RHFene ønsker kontinuerlig overvåkning, en til en, i fem minutter som hovedregel, og at en nasjonal sats skal baseres på dette⁷. På denne tiden er virkestoffet i all hovedsak løst opp selv om mange LAR-pasienter fortsatt har tablett rester i munnen. Skulle enkelte

⁵ Apotekforeningen sin registrering viste 3 minutter, RHFenes registrering viste 2 minutter.

⁶ RHFene har ikke ønsket en egen sats for overvåket inntak av buprenorfin film så lenge det ikke finnes et markedsført legemiddel med denne administrasjonsformen.

⁷ Dette ble diskutert og vedtatt på LAR ledermøte 28. november 2016.

HF/RHF ønske lengre observasjonstid for enkelte pasienter må dette avtales med det enkelte apotek, og apoteket får ekstra kompensert for dette.

3.2.2 Oppgavebeskrivelse

Under gis en oppdatert oppgavebeskrivelse for overvåket inntak for de ulike formuleringene jf. avklaringene i kapittel 3.2.1

Metadon mikstur	Buprenorfin og Buprenorfin/nalokson sublingual tablett	Buprenorfin film Pr d.d. Ingen med MT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasient identifiseres og det foretas en rusvurdering ▪ Utleverer henter fram dokumentasjon/journal ▪ Utleverer finner fram korrekt dose (flaske tas ut av 7 pakning) ▪ Farmasøytikkontroll ▪ Pasienten får dosen og drikker alt innhold i flasken ▪ Utleverer kontrollerer at dosen er svelget ▪ snakke med pasienten og/eller ▪ pasienten drikker vann (skylle flasken hvis pasienten ønsker dette) ▪ Pasient og utleverer signerer for utlevert dose ▪ Utleverer fjerner etikett/pasientopplysninger fra flasken ▪ Utleverer legger tilbake dokumentasjon/journal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasient identifiseres og det foretas en rusvurdering ▪ Utleverer henter fram dokumentasjon/journal ▪ Utleverer finner fram korrekt dose (legemiddelpakke åpnes, blisterark tas ut og rives/klippes opp). ▪ Farmasøytikkontroll ▪ Hver tablett deles i 4 biter. Hvis pasient ønsker at tablett ikke deles opp, skal dette etterkommes. ▪ Pasienten drikker litt vann slik at munnhulen fuktes ▪ Pasienten får dosen og legger alt innholdet under tungen ▪ Pasient og utleverer signerer for utlevert dose ▪ Pasienten observeres en til en i 5 minutter (snakk med pasienten før han/hun går) ▪ Utleverer legger tilbake dokumentasjon/journal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasient identifiseres og det foretas en rusvurdering ▪ Utleverer henter fram dokumentasjon/journal ▪ Utleverer finner fram korrekt dose (legemiddelpakke åpnes, riktig dose tas ut). ▪ Farmasøytikkontroll ▪ pasienten drikker litt vann slik at munnhulen fuktes ▪ Pasienten får dosen og plasserer filmen korrekt under tungen ▪ Pasient og utleverer signerer for utlevert dose ▪ Pasienten observeres lenge nok til at filmen har løst seg opp (snakk med pasienten før han/hun går) ▪ Utleverer legger tilbake dokumentasjon/journal

3.2.3 Tidsbruk

I forbindelse med dette oppdraget har både RHFene og apotek gjennomført tidsestimeringer for overvåket inntak. Overvåket inntak av metadon (flytende) er estimert til å ta 3 minutter basert på oppgavebeskrivelsen i kapittel 3.2.2. Overvåket inntak av buprenorfin (tabletter) er estimert til å ta 8 minutter.

3.3 Administrasjon

Ekstraoppgavene som apotek har knyttet til oppfølging av utleveringsordning og journalføring, som er beskrevet i Helsedirektoratets veileder, er oppgaver som ligger utenfor hva som kan forventes ved ordinær reseptekspedisjon. Det må dermed fastsettes en nasjonal sats for disse

oppgavene. Fakturering/betaling foretas ved enhver reseptekspedisjon og kommer ikke i tillegg til normal reseptekspedisjon.

Det ble vurdert at på nåværende tidspunkt er det mest hensiktsmessig å ha en fast månedlig sats for administrasjon. Dette vil da være en sats som er basert på en gjennomsnittsbetraktning av hyppighet for de ulike oppgavene. Hvis RHFene på et senere tidspunkt finner det nødvendig å ha en mer aktivitetsbasert sats for enkelte av de administrative oppgavene så kan dette gjennomføres.

3.3.1 Oppgavebeskrivelse

De administrative oppgavene er beskrevet i Helsedirektoratets veileder og kun oppsummert her:

Etablering av henteordning

- Lege eller annen behandler med delegert myndighet kontakter apotek om etablering av henteordning (permanent eller midlertidig)
- Apotek klargjør for ny pasient (merker egen bakke, oppretter nødvendig journaldokumenter, avklarer fleksibilitet om hentingstidspunkt etc. med pasienten)

Når gyldig resept ikke foreligger

- Apotek kontakter ansvarlig lege, evt. foretar en nødekspedisjon

Oppfølging av henteordning

- Lege eller annen behandler med delegert myndighet kontakter apotek om midlertidig stopp/ending i utlevering. Ending journalføres i apotek.
- Apotek kontakter ansvarlig lege: ved uakseptabel adferd i uthentingssituasjon, ved tvil om erstatningsdose skal gis (ved tap av legemiddel), når pasient har uteblitt mer enn en gang eller pasienten er ruspåvirket
- Apotek foretar dosejustering (ruspåvirket pasient eller fravær over flere dager), og journalfører

3.3.2 Tidsbruk

I forbindelse med dette oppdraget har apotek gjennomført en tidsestimering på hyppighet og tidsbruk for de ulike administrative oppgavene. De har estimert at de per måned benytter 16 minutter på de ulike oppgavene i snitt.

Vedlegg

Eksempler for å sikre felles forståelse

Eksempel 1

Utleveringsordning

Pasient skal ha 4mg/1mg Suboxone daglig. Overvåket inntak daglig unntatt søndager. Søndagsdose utleveres ikke av apoteket.

Økonomisk krav fra apotek per måned

- 1-2 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 26-27 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin/nalokson

Eksempel 2

Utleveringsordning

Pasient skal ha 4mg/1mg Suboxone daglig. Overvåket inntak mandag (får med doser for tirsdag - onsdag) og torsdag (får med doser for fredag-søndag).

Økonomisk krav fra apotek per måned

- 1-2 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 8-9 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin/nalokson
- 8-9 regninger med fastsatt sats for delutlevering

Eksempel 3

Utleveringsordning

Pasient skal ha 4mg/1mg Suboxone daglig. Overvåket inntak mandag, får med doser for resten av uka (tirsdag-søndag).

Økonomisk krav fra apotek per måned

- 1-2 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 4-5 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin/nalokson
- 4-5 regninger med fastsatt sats for delutlevering

Eksempel 4

Utleveringsordning

Pasient skal ha 8 mg Subutex daglig. Overvåket inntak mandag, får med doser for resten av uka (tirsdag-søndag).

Økonomisk krav fra apotek

- 4-5 regninger med legemiddelpris
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 4-5 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin

Kommentar: Her gis hele pakken ut og delutleveringssats skal ikke tas.

Eksempel 5

Utleveringsordning

Pasient skal ha 12 mg Subutex daglig. Overvåket inntak mandag (får med doser for tirsdag - onsdag) og torsdag (får med doser for fredag-søndag).

Økonomisk krav fra apotek

- 4-5 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 8-9 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin/nalokson
- 16-18 regninger med fastsatt sats for delutlevering

Kommentar: Delutleveringssats tas to ganger per utlevering grunnet to ulike tablettstyrker

Eksempel 6

Utleveringsordning

Pasient skal ha 8 mg Subutex daglig. Overvåket inntak mandag, får med doser for resten av uka (tirsdag-søndag). Lege har presisert på resepten av pasienten har behov for enkeltdosepakking

Økonomisk krav fra apotek

- 4-5 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 4-5 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak buprenorfin
- 26-27 regninger med fastsatt sats for delutlevering

Kommentar: Bruk av delutleveringssats pga. enkeltdosepakking

Eksempel 7

Utleveringsordning

Pasient skal ha 90 mg metadon daglig, med ukentlig uthenting (ikke overvåket inntak)

Økonomisk krav fra apotek

- 4-5 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr

Eksempel 8 (eksemplet er laget med utgangspunkt i at 7 pakning er billigst)

Utleveringsordning

Pasient skal ha 90 mg metadon daglig. Overvåket inntak mandag, får med doser for resten av uka (tirsdag-søndag).

Økonomisk krav fra apotek

- 4-5 regninger med legemiddelpris.
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 4-5 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak metadon

Kommentar: Her gis hele pakken ut og delutleveringssats skal ikke tas.

Eksempel 9 (eksemplet er laget med utgangspunkt i at 7 pakning er billigst)

Utleveringsordning

Pasient skal ha 90 mg metadon daglig. Overvåket inntak daglig unntatt søndager. Pasienten får ned søndagsdose hjem på lørdag.

Økonomisk krav fra apotek per måned

- 4-5 regninger med legemiddelpris
- 1 regning med fastsatt administrasjonsgebyr
- 26-27 regninger med fastsatt sats for overvåket inntak metadon
- 4-5 regninger med fastsatt sats for delutlevering

Vedlegg 3

Mal for utlevering av legemidler til pasient i LAR

Pasientens navn fødselsnummer	<i>Navn, fødselsnummer</i>
Ansvarlig LAR-senter	<i>Navn, adresse</i>
Ansvarlig lege ved LAR-senter	<i>Navn, telefon</i>
Kontaktperson ved LAR-senter	<i>Navn, telefon</i>
Rekvirerende lege	<i>Navn, adresse, telefon</i>
Apotek	<i>Navn, adresse</i>
Kontaktperson ved apoteket	<i>Navn, telefon</i>

Ansvar LAR-senter / rekvirerende lege

- Sørge for, i samarbeid med apotek, å etablere ordning for utlevering av legemidler i LAR
- Sørge for at det til enhver tid foreligger gyldig e-resept
- Rekvirerende lege beslutter legemiddel, dosering og henteordning. Dersom annen person er delegert myndighet til å kunne endre eller beslutte midlertidige avvik i henteordning angis dette her: *(en av personene i tabellen over)*
- Informere pasienten før oppstart

Ansvar Apotek

- Utlevere legemidler/doser i henhold til gyldig e-resept i Reseptformidleren, og i henhold til besluttet henteordning
- Melde fra om forhold som anses relevant for behandlingen eller utleveringsordningen, f.eks.
 - Dersom pasienten ikke møter og henter i tråd med avtale
 - Utleveringer basert på unntaksregler
 - Dersom pasienten møter så tydelig ruspåvirket at apoteket er i tvil om det er forsvarlig å levere ut legemidler
 - Dersom pasienten har problematisk adferd overfor apotekets ansatte/kunder

Oppstartsdato:

Legemiddel, dosering og hentordning ved oppstart

Buprenorfin/Metadon x mg pr dose.

Ukedag	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Antall doser som skal inntas under overvåking/påsyn denne dagen							
Antall doser som skal tas med hjem fra apoteket denne dagen							

Særskilte forhold

xxx

Generell informasjon

- Det kan utveksles informasjon mellom apotek og LAR-senter og rekvirerende lege. Pasienten er innforstått med at dette skjer. Apoteket kan informere om alle forhold som anses relevant for behandlingen og utleveringsordningen.
- Pasienten plikter å vise legitimasjon på forespørsel før utlevering av legemiddel.

Hvem kan hente legemidler

Det er kun pasienten selv som kan hente legemidlet, med mindre det er gitt uttrykkelig tillatelse fra rekvirerende lege til at annen navngitt person som legitimerer seg, kan hente for et gitt antall dager.

Endringer/reiser/ferie

- Endringer i legemiddel eller dosering gjøres ved at rekvirerende lege trekker tilbake resept fra Reseptformidleren og legger inn ny korrigert e-resept.
- Permanente eller midlertidige endringer i henteordning skal varsles av rekvirerende lege eller den som har myndighet til å endre henteordningen. Apoteket skal varsles i god tid og senest 3 dager før endring.
- Hvis pasienten skal hente på nytt apotek, i forbindelse med reiser/ferie må ny e-resept med ekspederingsanmodning-LAR-utstedes. Henteordning og varighet må meddeles til nytt apotek

Erstatningsdoser

- Behov for erstatningsdoser er en sak mellom pasient og rekvirerende lege. Dersom erstatningsdose skal utleveres må rekvirerende lege selv gi beskjed til apoteket om dette.

Unntaksregler

- Dersom pasienten kaster opp umiddelbart etter inntak og dette observeres av ansatte på apoteket kan erstatningsdose gis. Slike doser faktureres særskilt.
- Apoteket kan unntaksvis gjennomføre doseendringer i tråd med anbefalingene i pkt 7.1.14 i Veileder IS-2022 for utlevering av substitusjonslegemidler i og utenfor LAR, dersom behandler/kontaktperson i LAR ikke kan nås.

.....
Dato / Sign / for LAR-senter